Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

5. juuni 2014*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Energia siseturg — Gaasitransport — Määrus (EÜ) nr 715/2009 — Artikli 14 lõige 1 ning artikli 16 lõige 1 ja lõike 2 punkt b — Maksimaalse võimsuse tagamise kohustus — Gaasi näiv tagasivooluvõimsus — Vastuvõetavus

Kohtuasjas C-198/12,

mille ese on ELTL artikli 258 alusel 26. aprillil 2012 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: K. Herrmann, S. Petrova, O. Beynet ja T. Scharf, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Bulgaaria Vabariik, esindajad: D. Drambozova, E. Petranova ja Y. Atanasov,

kostja,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby ja C. Vajda (ettekandja),

kohtujurist: N. Jääskinen,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. septembri 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 14. novembri 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Oma hagiavalduses palub Euroopa Komisjon Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Bulgaaria Vabariik ei osutanud kõigile turuosalistele näiva tagasivoolu teenuseid, on liikmesriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 715/2009 maagaasi

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (ELT L 211, lk 36), artikli 14 lõikest 1 koostoimes artikli 16 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga b.

Õiguslik raamistik

2 Rikkumise tuvastamise menetlus, mille komisjon Bulgaaria Vabariigi suhtes algatas, põhines esialgu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1775/2005 maagaasiedastusvõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta (ELT L 289, lk 1) artikli 4 lõikel 1 ning artikli 5 lõigetel 1 ja 2, kuid see määrus tunnistati kohtueelse menetluse ajal määrusega nr 715/2009 alates 3. märtsist 2011 kehtetuks. Kõnealused sätted asendati määruse nr 715/2009 artikli 14 lõikega 1 ning artikli 16 lõigetega 1 ja 2.

3 Viimati nimetatud määruse artikliga 1 „Sisu ja reguleerimisala" asendati määruse nr 1775/2005 artikkel 1. Määruse nr 715/2009 artikli 1 esimese lõigu punktis a on sätestatud:

„Käesoleva määruse eesmärk on:

a) kehtestada mittediskrimineerivad eeskirjad maagaasi ülekandesüsteemile juurdepääsutingimuste kohta, võttes arvesse siseriiklike ja piirkondlike turgude konkreetset eripära, et tagada gaasi siseturu tõhus toimimine".

4 Määruse artikli 2 pealkiri on „Mõisted". Määruse artikli 2 lõige 1, millega asendati määruse nr 1775/2005 artikli 2 lõige 1, on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „ülekanne" – maagaasi transportimine, välja arvatud tarnimine, torustiku kaudu, mis koosneb peamiselt kõrgsurvetorudest, mis ei ole tootmisetapi torustik ega kõrgsurvetorustiku osa, mida kasutatakse maagaasi kohaliku turustamise kontekstis selle tarnimiseks tarbijatele;

[…]

3) „võimsus" – maksimaalne voog väljendatuna normaalkuupmeetrites ajaühiku kohta või energiaühikus ajaühiku kohta, millele võrgu kasutaja omab õigust vastavalt ülekandelepingu sätetele;

[…]

5) „ülekoormusega tegelemine" – ülekandevõrgu halduri võimsusportfelli haldamine tehnilise võimsuse optimaalseks ja maksimaalseks ärakasutamiseks ning tulevikus tekkivate ülekoormamiste ja küllastuspunktide õigeaegseks tuvastamiseks;

[…]

7) „registreerimine" – võrgu kasutaja eelnev ülekandesüsteemi halduri teavitamine tegelikust voost, mida võrgu kasutaja soovib süsteemi sisestada või sellest saada;

[…]

9) „süsteemi terviklikkus” – mis tahes olukord ülekandevõrgus, kaasa arvatud vajalikud ülekanderajatised, mille korral maagaasi rõhk ja kvaliteet jääb ülekandesüsteemi halduri poolt sätestatud minimaalse ja maksimaalse piiri vahele, nii et maagaasi ülekanne on tehnilisest seisukohast tagatud;

[…]

18) „tehniline võimsus” – maksimaalne kindel võimsus, mida ülekandesüsteemi haldur saab pakkuda võrgu kasutajatele, võttes arvesse ülekandevõrgu süsteemi terviklikkust ja kasutamise nõudeid;

[…]

20) „olemasolev võimsus” – tehnilise võimsuse osa, mida ei ole välja jaotatud ja mis on antud hetkel veel süsteemis kasutamiseks saadaval;

21) „lepingutega ülekoormamine” – olukord, kus kindla võimsuse nõudluse tase ületab tehnilist võimsust;

[…]

23) „füüsiline ülekoormamine” – olukord, kus tegelike tarnete nõudluse tase ületab teatud hetkel tehnilise võimsuse”.

5 Määruse nr 715/2009 artikli 14 pealkiri on „Ülekandesüsteemi halduritega seotud juurdepääsuteenused kolmandatele isikutele”. Määruse artikli 14 lõikes 1, millega asendati määruse nr 1775/2005 artikli 4 lõige 1, on sätestatud:

„Ülekandesüsteemi haldurid:

a) tagavad, et nende pakutavad teenused oleksid kõigi võrgu kasutajate jaoks mittediskrimineerivad;

b) võimaldavad nii kindlaid kui ka katkestatavaid juurdepääsuteenuseid kolmandatele isikutele. Juurdepääsu hind peab kajastama katkestamise tõenäosust;

c) pakuvad võrgu kasutajatele nii pika- kui ka lühiajalisi teenuseid.

Seoses esimese lõigu punktiga a, kui ülekandesüsteemi haldur pakub samu teenuseid erinevatele klientidele, teeb ta seda samaväärsete lepingutingimuste alusel, kasutades kas pädeva asutuse poolt kooskõlas [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta] direktiivi 2009/73/EÜ[, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, lk 94),] artikliga 41 heaks kiidetud ühtlustatud ülekandelepinguid või ühtset võrgueeskirja”.

6 Määruse nr 715/2009 artikli 16 pealkiri on „Ülekandesüsteemi halduritega seotud võimsuse jaotamise mehhanismide ja ülekoormusega tegelemise korra põhimõtted”. Määruse artikli 16 lõigetes 1 ja 2, millega asendati määruse nr 1775/2005 artikli 5 lõiked 1 ja 2, on ette nähtud:

„1. Turuosalistele peab olema kättesaadav maksimaalne võimsus artikli 18 lõikes 3 osutatud kõigis asjaomastes punktides, võttes arvesse süsteemi terviklikkust ja võrgu tõhusat toimimist.

2. Ülekandesüsteemi haldurid rakendavad ja avaldavad mittediskrimineerivad ja läbipaistvad võimsuse jaotamise mehhanismid, mis:

a) annavad asjakohaseid majanduslikke signaale tehnilise võimsuse efektiivse ja maksimaalse kasutamise kohta, hõlbustavad investeeringute tegemist uude infrastruktuuri ja hõlbustavad piiriülest maagaasikaubandust;

b) sobivad kokku turumehhanismidega, sealhulgas kiirtehingute turu ja kauplemiskeskustega, olles samal ajal paindlikud ja võimelised kohanduma arenevate turutingimustega; ja

c) sobivad kokku liikmesriikide võrkudele juurdepääsusüsteemidega.”

Kohtueelne menetlus

7 Komisjon saatis 26. juunil 2009 Bulgaaria Vabariigile märgukirja, milles ta väitis, et liikmesriik on rikkunud kohustusi, mis tulenevad määruse nr 1775/2005 artikli 4 lõikest 1 ning artikli 5 lõigetest 1 ja 2, mis on asendatud määruse nr 715/2009 artikli 14 lõikega 1 ning artikli 16 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga b.

8 Leides, et Bulgaaria Vabariigi 26. augusti 2009. aasta kirjas antud vastus ei ole rahuldav, saatis komisjon talle 28. juunil 2010 põhjendatud arvamuse. Bulgaaria Vabariik vastas põhjendatud arvamusele 27. augustil 2010 ning edastas komisjonile täiendavat teavet mitmes kirjas, mis pärinesid 24. augustist 2011, 28. detsembrist ja 19. jaanuarist 2012.

9 Kuna komisjon leidis, et põhjendatud arvamusele antud vastused ei olnud piisavad, esitas ta käesoleva hagi.

Hagi

Hagi vastuvõetavus

Poolte argumendid

10 Sissejuhatuseks väidab Bulgaaria Vabariik, et komisjoni hagi on vastuvõetamatu, kuna põhjendatud arvamuses ja hagiavalduses esitatud põhjendused ei ole omavahel kooskõlas.

11 Bulgaaria Vabariik väidab, et märgukirjas ja põhjendatud arvamuses on korduvalt viidatud kohustusele pakkuda „varustushäirete korral ülekannet vastassuunas”, mis peaks tähendama üksnes gaasi füüsilist ülekandmist vastassuunas. Põhjendatud arvamuses väitis aga komisjon, et määruse nr 1775/2005 artikli 5 lõikega 1 on kehtestatud kohustus tagada gaasi füüsiline ülekandevõimsus mõlemas suunas või juhul, kui niisugune tehniline võimalus puudub, füüsiline ülekandevõimsus põhisuunas ja näiv tagasivooluvõimsus teises suunas.

12 Bulgaaria Vabariik märgib samuti, et komisjon viitab hagiavalduse tekstis laiemale kohustusele teha kättesaadavaks tagasivooluvõimsus, olgu see võimsus siis füüsiline või näiv. Hagiavalduses kirjeldatud hagi esemes mainis komisjon aga üksnes näiva tagasivoolu teenuste osutamist.

13 Bulgaaria Vabariik leiab, et nende vastuolude tõttu ei olnud tal võimalik talle süüks pandud rikkumist kindlaks teha ega end komisjoni esitatud etteheidete eest tulemuslikult kaitsta, mistõttu tuleb hagi jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

14 Komisjon väidab, et põhjendatud arvamuses käsitleti nii füüsilise kui ka näiva tagasivoolu teenuseid, kuivõrd neid kahte liiki ülekandeteenuste pakkumist tuleb pidada osaks gaasi ülekandesüsteemi halduri kohustusest teha oma võrgus turuosalistele kättesaadavaks maksimaalne võimsus, nagu sõnaselgelt nähtub põhjendatud arvamusest. Komisjon on sisuliselt nii põhjendatud arvamuses kui ka märgukirjas korduvalt märkinud, et gaasi näiv tagasivool vastab määruse nr 715/2009 artikli 14 lõikest 1 koostoimes artikli 16 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga b tulenevatele nõuetele juhul, kui võrguhalduril on võimatu tagada füüsilist tagasivoolu.

Euroopa Kohtu hinnang

15 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt piiritlevad komisjoni poolt asjaomasele liikmesriigile saadetud märgukiri ja pärast seda saadetud põhjendatud arvamus vaidluse eseme, mida seejärel ei saa enam laiendada. Järelikult peavad põhjendatud arvamus ja hagi olema rajatud samadele väidetele (vt eelkõige kohtuotsused komisjon *vs.* Saksamaa, C-191/95, EU:C:1998:441, punkt 55, et komisjon *vs.* Hispaania, C-67/12, EU:C:2014:5, punkt 52).

16 Siiski ei saa see nõue minna nii kaugele, et eeldada, et märgukirjas esitatud etteheited, põhjendatud arvamuse resolutsioon ning hagi nõuded kattuksid üks-ühele, kui vaidluse eset, nii nagu see on põhjendatud arvamuses määratletud, ei ole laiendatud ega muudetud, vaid seda on vastupidi pelgalt kitsendatud (vt eelkõige kohtuotsused komisjon *vs.* Saksamaa, EU:C:1998:441, punkt 56, ja komisjon *vs.* Hispaania, EU:C:2014:5, punkt 53).

17 Tuleb tõdeda, et käesoleval juhul ei laiendanud komisjon vaidluse eset, nii nagu see on määratletud märgukirjas ja põhjendatud arvamuses, vaid piiras selle kohustusega osutada näiva tagasivoolu teenuseid. Nimelt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 28 märkis, nimetas komisjon nii märgukirjas, põhjendatud arvamuses kui ka hagiavalduses kohustust pakkuda näivat tagasivooluvõimsust.

18 Eespool toodut arvestades tuleb Bulgaaria Vabariigi esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

Põhiküsimus

Poolte argumendid

19 Komisjon leiab, et Bulgaaria Vabariik on rikkunud kohustusi, mis tulenevad määruse nr 715/2009 artikli 14 lõikest 1 koostoimes artikli 16 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga b, kuna Bulgaaria gaasi ülekandesüsteemi haldur Bulgartransgaz EAD ei paku näivat tagasivooluvõimsust selle võrgu kõigis sisse- ja väljavoolupunktides ehk Negru Vodas, mis on ühenduspunkt Rumeenia võrguga, ja Sidirokastronis, mis on ühenduspunkt Kreeka võrguga.

20 Komisjoni hagiavalduse sõnastusest ilmneb, et võrgul olev gaasi näiv tagasivooluvõimsus tuleneb sellest, et võrguhaldur tasaarvestab mõlemas suunas gaasi ülekandmise nõudluse. Tasaarvestusmehhanism võimaldab pakkuda paralleelselt gaasi füüsilise ülekandevõimsusega „näivat" ülekandevõimsust selles tähenduses, et käsitletav gaasi kogus füüsiliselt ei liigu gaasi ülekandevõrgus.

21 Esiteks väidab komisjon, et kuna Bulgaaria Vabariik ei paku näiva tagasivoolu teenuseid oma gaasi ülekandevõrgu asjakohastes piiriülestes punktides, on ta rikkunud määruse nr 715/2009 artikli 16 lõikest 1 tulenevat kohustust teha turuosalistele kättesaadavaks oma võrgu maksimaalne võimsus koostoimes määruse artikli 14 lõike 1 punktis a kehtestatud kohustusega pakkuda teenuseid mittediskrimineerival viisil kõigile võrgu kasutajatele ja määruse artikli 14 lõike 1 punktis b kehtestatud kohustusega pakkuda kolmandatele isikutele nii kindlaid kui ka katkestatavaid juurdepääsuteenuseid.

22 Komisjon märgib, et teatud gaasitorustikud pakuvad gaasi füüsilist ülekandevõimsust mõlemas suunas, nii et võrgu kasutajatele on kättesaadavad füüsilise tagasivoolu teenused. Nendel süsteemidel on füüsiline kahesuunaline võimsus. Samas vastupidised gaasitorustikud nagu need, mille on kasutusele võtnud Bulgaaria Vabariik, võimaldavad gaasi füüsiliselt transportida ainult ühes suunas ja pakuvad seega ühesuunalist füüsilist võimsust. Viimati nimetatud juhul tähendab määruse artikli 16 lõikest 1 tulenev kohustus teha kättesaadavaks võrgu maksimaalne võimsus kohustust pakkuda näiva tagasivoolu teenuseid.

23 Komisjoni sõnul võimaldab näiva tagasivooluvõimsuse pakkumine nimelt suurendada võrgu võimsust. Nii leevendab näiva tagasivooluvõimsuse kättesaadavaks tegemine mitte ainult gaasijuhtme füüsilise tagasivooluvõimsuse puudumist, vaid suurendab ka ülekandevõimsust põhisuunas, kuna põhisuunas transportimise nõudlust kompenseerib vastassuunas transportimise nõudlus.

24 Komisjon on seisukohal, et määruse nr 715/2009 artikli 16 lõike 1 tõlgendamist nii, et selles on kehtestatud kohustus teha turuosalistele kättesaadavaks näiv tagasivooluvõimsus, kinnitab määruse artikli 14 lõike 1 punkt b. Sellega seoses väidab komisjon, et niisugust näivat võimsust tuleb pakkuda katkestatavana ja et määruse artikli 14 lõike 1 punkt b kohustab ülekandevõrgu haldureid pakkuma nii kindlaid kui ka katkestatavaid teenuseid.

25 Teiseks väidab komisjon, et kohustus teha kättesaadavaks näiv tagasivooluvõimsus tuleneb samuti määruse nr 715/2009 artikli 16 lõikes 1 kehtestatud nõudest tagada võrgu „tõhus toimimine”. See võimsus võimaldab nimelt suurendada gaasi ülekandeteenuste pakkumist ilma lisakuludeta, samas kui füüsilise tagasivooluvõimsuse omandamine eeldaks suuri investeeringuid infrastruktuuri ja põlemisgaasi kasutamist, et tagasivool saaks toimuda.

26 Kolmandaks väidab komisjon, et kohustus pakkuda näivat tagasivooluvõimsust tuleneb samuti kohustusest vastavalt määruse artikli 16 lõike 2 punktile b jaotada võrkude võimsus turumehhanismidega. Seega otsus piirduda ainult gaasijuhtmete füüsilise ülekandevõimsusega vähendaks drastiliselt gaasi ülekande pakkumist Euroopa Liidus, takistaks märkimisväärselt kauplemiskeskuste vahel gaasiga kauplemise likviidsust ja võiks tekitada suuri hindade erinevusi liidus.

27 Neljandaks leiab komisjon, et sama määruse mis tahes tõlgendamine nii, et sellega ei ole kehtestatud kohustust pakkuda näivat tagasivooluvõimsust, on vastuolus määruse nr 715/2009 eesmärkidega, mis ilmnevad määruse artikli 1 esimesest lõigust. Niisuguse näiva võimsuse kättesaadavaks tegemine kujutab endast nimelt vältimatut tingimust nii veeldatud maagaasi turu arengu kui ka maagaasi siseturu integratsiooni jaoks.

28 Bulgaaria Vabariik vaidleb vastu komisjoni tõlgendusele, mille kohaselt määruse sätetest tuleneb kohustus pakkuda näivat tagasivooluvõimsust võrgu kõigis sisse- ja väljavoolupunktides.

29 Esiteks märgib Bulgaaria Vabariik, et määruse artikli 14 lõike 1 ning artikli 16 lõigete 1 ja 2 sõnasõnaline tõlgendamine ei võimalda jõuda järeldusele, et kehtib kohustus teha gaasivõrgustikes kättesaadavaks kahesuunaline võimsus.

30 Teiseks väidab Bulgaaria Vabariik, et komisjoni tõlgendus on vastuolus määruse sätete ülesehitusega. Nii kaldub komisjoni poolt mõistele „maksimaalne võimsus” antud tõlgendus, mille kohaselt see hõlmab näivat ülekandevõimsust, kõrvale määratlusest, mis on määruse artikli 2 lõikes 1 antud mõistetele „ülekanne”, „võimsus”, „ülekoormusega tegelemine”, „registreerimine”, „tehniline võimsus”, „olemasolev võimsus”, „lepingutega ülekoormamine” ja „füüsiline ülekoormamine” – mõisted, mis kõik viitavad gaasivõrgu füüsilisele ülekandevõimsusele.

31 Kolmandaks väidab Bulgaaria Vabariik, et määruse nr 715/2009 ajalooline tõlgendamine viib samale järeldusele. Esiteks ei sisalda määruse nr 1775/2005 ega määruse nr 715/2009 ettevalmistavad materjalid andmeid, mis toetaksid komisjoni tõlgendust, mille kohaselt kehtib kohustus pakkuda näivat tagasivooluvõimsust.

32 Teiseks väidab Bulgaaria Vabariik, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määruse (EL) nr 994/2010, milles käsitletakse gaasivarustuse kindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2004/67/EÜ (ELT L 295, lk 1) artiklid 6 ja 7 kohustavad liikmesriike tagama niipea kui võimalik ja hiljemalt 3. detsembriks 2013 kõigis piiriülestes ühendustes liikmesriikide vahel füüsilise kahesuunaliste voogude läbilaske võimsuse. Järelikult, kui liidu seadusandja oleks soovinud määruse nr 715/2009 vastuvõtmisega kehtestada sarnase kohustuse, oleks ta seda teinud otsesõnu, nagu ta tegi määruse nr 994/2010 artiklites 6 ja 7.

Euroopa Kohtu hinnang

33 Oma hagi põhjendamiseks väidab komisjon, et määruse artikli 14 lõikes 1 ning artikli 16 lõikes 1 ja lõike 2 punktis b on kehtestatud kohustus pakkuda gaasi näivat tagasivooluvõimsust. Tuleb kontrollida, kas nendes sätetes on niisugune kohustus kehtestatud.

34 Tuleb tõdeda, et üheski neist sätetest ei ole sõnaselgelt kehtestatud kohustust pakkuda gaasi näivat tagasivooluvõimsust.

35 Komisjon väidab siiski, et niisugune kohustus tuleneb kõnealustest sätetest kaudselt. Olgu sellega seoses märgitud, et Euroopa Kohtu praktikast nähtub, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 46, et vaatamata liidu õigusaktis sisalduvate sätete selgele ja üheselt mõistevale sõnastusele ei saa neid tõlgendada eesmärgiga neid parandada ja laiendada sel teel liikmesriikide kohustusi, mis nendest sätetest tulenevad (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs.* Ühendkuningriik, C-582/08, EU:C:2010:429, punkt 51).

36 Esiteks nähtub määruse nr 715/2009 artikli 14 lõikest 1 endast, et ülekandesüsteemi haldurid tagavad, et nende pakutavad teenused oleksid kõigi võrgu kasutajate jaoks mittediskrimineerivad nii pika- kui lühiajaliselt, ning võimaldavad kolmandatele isikutele nii kindlaid kui ka katkestatavaid juurdepääsuteenuseid.

37 Sellest sättest ei saa aga tuletada kohustust pakkuda gaasi näivat tagasivooluvõimsust. Täpsemalt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 40 märkis, ei tähenda kõnealusest sättest tulenev kohustus pakkuda nii kindlaid kui ka katkestatavaid teenuseid, et ülekandesüsteemi haldurid oleksid kohustatud osutama mis tahes liiki katkestatavaid teenuseid ja täpsemalt näivat tagasivooluvõimsust. Lisaks ei kohusta määruse artikli 14 lõike 1 punktis a kehtestatud diskrimineerimiskeelu järgimise kohustus haldureid mitte pakkuma uusi teenuseid, vaid hoiduma mis tahes diskrimineerimisest olemasolevate teenuste osutamisel.

38 Teiseks on määruse nr 715/2009 artikli 16 lõikes 1 sätestatud, et turuosalistele peab olema kättesaadav maksimaalne võimsus artikli 18 lõikes 3 osutatud kõigis asjaomastes punktides, võttes arvesse süsteemi terviklikkust ja võrgu tõhusat toimimist.

39 Sellega seoses tuleb märkida, et mõiste „võimsus” on määruse artikli 2 lõike 1 punktis 3 määratletud kui „maksimaalne voog väljendatuna normaalkuupmeetrites ajaühiku kohta või energiaühikus ajaühiku kohta, millele võrgu kasutaja omab õigust vastavalt ülekandelepingu sätetele”.

40 Mõiste „ülekanne” on määruse artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud kui „maagaasi transportimine, välja arvatud tarnimine, torustiku kaudu, mis koosneb peamiselt kõrgsurvetorudest, mis ei ole tootmisetapi torustik ega kõrgsurvetorustiku osa, mida kasutatakse maagaasi kohaliku turustamise kontekstis selle tarnimiseks tarbijatele”.

41 Neid määratlusi silmas pidades tähistab mõiste „võimsus” määruse nr 715/2009 artikli 16 lõike 1 tähenduses gaasi ülekandevõrkude füüsilist ülekandevõimsust. Lisaks ei ilmne määruse nr 715/2009 ühestki sättest, milles on kasutatud sõna „võimsus”, et see võib hõlmata ka näiva tagasivoolu teenuseid.

42 Järelikult, nagu märkisid Bulgaaria Vabariik ja kohtujurist oma ettepaneku punktis 34, viitab määruse nr 715/2009 artikli 16 lõikes 1 sisalduv mõiste „maksimaalne võimsus” üksnes gaasi ülekandevõrkude füüsilisele ülekandevõimsusele, mis ei hõlma ülekandesüsteemi halduri pakutavat võimalikku näivat ülekandevõimsust.

43 See tõlgendus ei ole vastuolus määruse artikli 16 lõikes 1 ülekandesüsteemi halduritele pandud kohustusega maksimaalse ülekandevõimsuse turuosalistele kättesaadavaks tegemisel „[võtta] arvesse […] võrgu tõhusat toimimist”. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 41 märkis, on see kohustus tegelikult käsitatav kohustuse teha kättesaadavaks võrgu maksimaalne võimsus piirangu, mitte laiendusena.

44 Pealegi kinnitab seda tõlgendust ka määruse artikli 16 lõikes 1 kehtestatud teine kohustus „[võtta] arvesse süsteemi terviklikkust”.

45 Mõiste „süsteemi terviklikkus” on määruse nr 715/2009 artikli 2 lõike 1 punktis 9 määratletud kui „mis tahes olukord ülekandevõrgus, kaasa arvatud vajalikud ülekanderajatised, mille korral maagaasi rõhk ja kvaliteet jääb ülekandesüsteemi halduri poolt sätestatud minimaalse ja maksimaalse piiri vahele, nii et maagaasi ülekanne on tehnilisest seisukohast tagatud”.

46 Nagu aga nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 20 ja 23, tuleneb gaasi näiv ülekandevõimsuse pakkumine gaasinõudluse tasaarvestamise mehhanismist, mis ei eelda ülekandevõrgu füüsilist kasutamist ja mis ei saa seega ohtu seada süsteemi terviklikkust selle sätte tähenduses.

47 Järelikult on määruse nr 715/2009 artikli 16 lõikes 1 ette nähtud kohustus „[võtta] arvesse süsteemi terviklikkust” samuti seotud gaasi ülekandevõrkude füüsilise ülekandevõimsusega. See kohustus ei kohusta seega ülekandesüsteemi haldurit pakkuma näivat ülekandevõimsust.

48 Eespool toodust järeldub, et määruse artikli 16 lõikes 1 on silmas peetud üksnes gaasi ülekandevõrkude füüsilist ülekandevõimsust, mistõttu sellest sättest ei saa tuletada kohustust pakkuda gaasi näivat tagasivooluvõimsust.

49 Kolmandaks nähtub määruse artikli 16 lõike 2 punktist b, et ülekandesüsteemi haldur rakendab ja avaldab mittediskrimineerivad ja läbipaistvad võimsuse jaotamise mehhanismid, mis sobivad kokku turumehhanismidega, sealhulgas kiirtehingute turu ja kauplemiskeskustega, olles samal ajal paindlikud ja võimelised kohanduma arenevate turutingimustega.

50 Sellega seoses tuleb märkida, et see säte reguleerib turuosalistele ülekandevõrgu haldurite poolt vastavalt määruse nr 715/2009 artikli 16 lõikele 1 kättesaadavaks tehtud võimsuse jaotamise mehhanisme. Seetõttu ei saa määruse artikli 16 lõike 2 punkti b tõlgendada nii, nagu oleks selles kehtestatud võimsuse kättesaadavaks tegemise kohustus, mis läheb kaugemale määruse artikli 16 lõikes 1 kehtestatud kohustusest. Kuna käesoleva kohtuotsuse punktis 48 on tõdetud, et määruse artikli 16 lõikega 1 ei ole ülekandevõrgu halduritele pandud kohustust teha turuosalistele kättesaadavaks gaasi näiv tagasivooluvõimsus, ei saa artikli 16 lõike 2 punkti b tõlgendada nii, et selles on niisugune kohustus ette nähtud.

51 Määruse nr 715/2009 artikli 14 lõike 1 ning artikli 16 lõike 1 ja lõike 2 punkti b sätete sõnastuse ja ülesehituse sellist tõlgendust kinnitavad määruste nr 1775/2005 ja nr 715/2009 ettevalmistavad materjalid. Nimelt, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 42 märkis, ei ole nendes materjalides mainitud kohustust pakkuda gaasi näivat tagasivooluvõimsust. Sellest järeldub, et niisugust kohustust ei saa tuletada ei määruse nr 1775/2005 ega määruse nr 715/2009 eesmärkidest.

52 Eespool toodust järeldub, et määruse nr 715/2009 artikli 14 lõikes 1 koostoimes artikli 16 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga b ei ole kehtestatud kohustust pakkuda gaasi näivat tagasivooluvõimsust.

53 Seetõttu tuleb komisjoni esitatud hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

54 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Bulgaaria Vabariik on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt.

Allkirjad